

APRIL 2003 • ENHETEN FÖR SAMVERKAN MED
ENSKILDA ORGANISATIONER

Sidas bidrag till svenska
enskilda organisationer

Allmänna villkor

Faktaruta

Allmänna Villkor för svenska enskilda organisationer som beviljats bidrag ur Sidas biståndsanslag Utvecklingssamarbete genom Sida och Samarbete med Central- och Östeuropa.

Dessa Allmänna Villkor gäller från och med 2003-04-01 och ersätter tidigare allmänna villkor antagna i juli 1999.

Sidas bidragsgivning till svenska enskilda organisationer regleras i följande dokument:

- Avtal med svensk enskild organisation;
- Allmänna Villkor för Sidas bidrag till svenska enskilda organisationer.

Dessutom har Sida utarbetat enhetsspecifika anvisningar och avtal för stöd till svenska enskilda organisationer.

Avtal har företräde framför Allmänna Villkor.

Allmänna Villkor har företräde framför Anvisningar

Dessa Allmänna Villkor är fastställda av Sidas generaldirektör 1999-06-22.
Viss revidering har skett genom beslut SEKA 64/03, 2003-03-25

0. Definitioner

Med svensk enskild organisation avses en ideell förening, registrerat trossamfund, ekonomisk förening eller stiftelse som har en styrelse och skrivna fastställda stadgar samt arbetar utan vinstintresse.

1. Tillämpning

Dessa Allmänna Villkor reglerar bidrag från Sida till svenska enskilda organisationer, oavsett vilken av Sidas budgetposter som berörs.

Villkoren utgör en del av organisationens avtal med Sida. Härutöver finns Anvisningar för respektive anslag för utformandet av ansökan, redovisning, slutrapportering m.m.

2. Ansökan

I Sidas Anvisningar för respektive ändamål/delpost anges vad en ansökan skall innehålla. Där framgår också vilka krav som skall vara uppfyllda av sökande organisation. Ansökan skall innehålla en beskrivning av mottagande organisation, verksamhet för vilken bidrag söks samt budget uppdelad i delposter efter verksamhetens art. Sökande organisation skall ha fullgjort sina skyldigheter enligt eventuellt tidigare ingångna avtal med Sida. Varje ansökan skall vara undertecknad av firmatecknare.

3. Godkänd budget

Den budget Sida godkänt skall följas. Vid väsentliga avvikelser från planerad verksamhet skall organisationen samråda med Sida.

4. Administrationsbidrag

Sida lämnar bidrag för att täcka del av de administrativa kostnader som är förknippade med den Sida-finansierade verksamheten.

Administrationsbidrag regleras i enhetsspecifika anvisningar eller avtal.

5. Avtal

Organisation som förmedlar Sida-medel till annan enskild organisation/samarbetspart i Sverige eller utlandet skall ingå avtal med denna innan beviljade biståndsmedel kan rekvireras och utbetalas. Detta äger tillämpning även på organisation i efterföljande led.

Den svenska organisationen skall tillse att dessa villkor i tillämpliga delar är inskrivna i dessa avtal.

6. Rekvisition och utbetalning av medel

Beviljade medel betalas ut i förskott av Sida mot originalrekvisition under förutsättning att föreskriven rapportering inkommit.

Till varje medelsrekvisition skall bifogas en prognos avseende medelsförbrukningen under den insatsperiod rekvisitionen avser.

Vidarebefordran av medel till enskild organisation/samarbetspart i Sverige eller utomland skall ske via det svenska och internationella banksystemet i den takt som är nödvändig för verksamheten. Överföring av biståndsmedel i form av kontanter får ej ske såvitt annat ej avtalats med Sida.

Beviljade bidrag som inte rekviderats före utgången av det budgetår för vilka de beviljats är förverkade om inte annat tidigare överenskommits med Sida.

7. Medelsförvaltning

Svensk enskild organisation skall hålla av Sida beviljade medel avskilda på separat bankkonto. Detta konto skall tecknas av minst två personer i förening.

Den svenska enskilda organisationen skall förvissa sig om att mottagarorganisationen i verksamhetslandet håller bidraget på ett bankkonto.

8. Återbetalning av medel

Anslagsmedel som inte förbrukats för sitt ändamål skall redovisas och betalas in till Sida.

Svensk enskild organisation skall redovisa och återbetala intjänad ränta på bidrag utbetalt av Sida.

Har organisation vid export av livsmedel som införskaffats för anslagsmedel erhållit exportbidrag eller motsvarande bidrag, skall organisationen till Sida återbetala ett belopp motsvarande detta erhållna bidrag.

Återbetalning av ej utnyttjade medel och intjänad ränta skall ske i samband med slutredovisning av insatsen. Återbetalning av belopp understigande SEK 500 behöver ej ske. Korrekt återbetalningsbelopp skall vidimeras av revisor.

Slutlig mottagarorganisation i samarbetslandet får behålla intjänad ränta. Räntan skall användas för den Sida-stödda verksamheten. Detta skall regleras i avtalet med mottagarorganisationen i verksamhetslandet.

9. Resultatrapportering och ekonomisk redovisning

Bidrag ur Sidas biståndsanslag skall rapporteras och redovisas till Sida. Rapporter och redovisningar skall vara utformade i enlighet med Sidas Anvisningar och gällande samarbetsavtal.

Svensk enskild organisation som erhåller Sida-bidrag skall följa god redovisningssed. Rapporter, redovisningar och övrig relevant dokumentation skall hållas tillgänglig för Sida och för statliga revisorer i tio år efter det att sista utbetalningen skett.

Den svenska enskilda organisationen skall säkerställa att mottagarorganisationen i verksamhetslandet har en riktig och fullständig redovisning samt att organisationen kan använda och redovisa det svenska bidraget mot överenskommen budget/aktivitetsplan.

Rapportering och redovisning från mottagarorganisationen i verksamhetslandet skall användas som bas för den svenska organisationens egen rapportering och redovisning och skall endast på begäran sändas in till Sida eller till den organisation som förmedlat Sidas bidrag.

Sida har rätt att besöka, revidera och/eller utvärdera varje projekt eller insats som finansieras helt eller delvis med medel ur Sidas biståndsanslag.

Såväl besök som revision/utvärdering skall föregås av samråd med den svenska bidragsmottagande organisationen.

10. Revision

För alla Sidas bidrag ska det finnas en obruten kedja av rapporter med tillhörande revisionsintyg ända till och med den slutliga bidragsmottagande organisationen.

Rapport avseende rambidrag eller annat bidrag överstigande 200 000 kronor ska revideras enligt Sidas revisionsinstruktion 1 (Bilaga 1).

Rapport avseende annat bidrag än rambidrag och som understiger 200 000 kronor ska revideras enligt Sidas revisionsinstruktion 2. (Bilaga 1).

Alla rapporter som granskas enligt Sidas revisionsinstruktion 1 ska granskas av kvalificerad revisor. För rapporter som granskas enligt revisionsinstruktion 2 accepterar Sida att granskningen utförs av förtroendevald revisor.

Den aktuella revisionsinstruktionen ska, i tillämpliga delar, föras vidare till närmast efterföljande led.

En bidragsförmedlande organisation ska kontrollera revisionen i alla efterföljande led.

Den bidragsmottagande organisation ska till Sida lämna följande rapporter när revision ska ske enligt Sidas revisionsinstruktion 1:

1. revisionsintyg enligt Sidas revisionsinstruktion 1
2. rapport från revisorn avseende granskningens innehåll och omfattning samt resultatet av granskningen av organisationens interna kontroll av revisionen i efterföljande led.

Den bidragsmottagande organisationen ska till Sida lämna följande rapport när revision ska ske enligt Sidas revisionsinstruktion 2:

1. revisionsintyg enligt Sidas revisionsinstruktion 2.

11. Upphandlingsbestämmelser

Svenska enskilda organisationer som upphandlar varor och tjänster med medel ur Sidas biståndsanslag skall bedriva upphandlingen på ett affärs-
mässigt sätt. Konkurrensmöjligheter skall utnyttjas och anbud och anbudsgivare skall behandlas objektivt så att konkurrens på lika villkor kan uppnås.

Huvudregeln är att upphandling i konkurrens skall ske för alla *tjänste*-upphandlingar överstigande åtta prisbasbelopp och för alla *varu*-upphandlingar överstigande två prisbasbelopp.

För upphandlingsbestämmelserna i sin helhet hänvisas till Bilaga 2.

12. Övrigt

En organisation skall i sin information om en Sida-stödd insats både i Sverige och samarbetslandet informera om att insatsen erhåller stöd från Sida.

Vid produktion av informationsmaterial och vid informationsaktiviteter som finansieras helt eller delvis med Sida-bidrag skall det, såvitt inte särskilda skäl föreligger för att frånga denna regel, uttryckligen framgå att:

- Insatsen sker med stöd från Sida;
- Sida ej har medverkat vid utformning av material eller aktiviteter; samt
- Sida ej tar ställning till de synpunkter som framförs.

En organisation som beviljats Sida-bidrag för mer omfattande och viktiga insatser är skyldig att fortlöpande informera berörd svensk beskickning om denna verksamhet. Svenska medborgare som är anställda av svenska enskilda organisationer med bidrag ur Sidas biståndsanslag, skall informera sig om vad berörd svensk beskickning rekommenderar gällande säkerheten i landet.

Bilaga 1

Revisionsinstruktion 1

Denna revisionsinstruktion avser granskning av avtalsenliga rapporter från enskilda organisationer som med Sida tecknat

- avtal om rambidrag eller
- annat avtal om bidrag där bidraget enligt avtal överstiger 200 000 kronor.

Revisorns rapportering

Revisorn skall efter avslutad granskning till den reviderade organisationen avge ett revisionsintyg avseende organisationens rapport. Ett revisionsintyg utan avvikelse skall ha nedanstående ordalydelse.

Jag (vi) har granskat rapport för år som avlämnats av organisationen enligt avtal med Sida daterat

Jag (vi) har även granskat organisationens interna kontroll avseende revision i de organisationer, i alla efterföljande led, som enligt avtalet ovan förmedlar bidrag till.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed samt enligt Sidas revisionsinstruktion.

Rapporten har upprättats i enlighet med ovan-stående avtal med Sida.

Den interna kontrollen av revision i efter-följande led ger ingen anledning till anmärkning.

Jag (vi) föreslår att Sida godkänner rapporten.

Revisorn skall också till den reviderade organisationen avge en rapport avseende:

- granskningens innehåll och omfattning
- resultatet av granskningen av organisationens interna kontroll avseende revisionen i de organisationer, i alla efterföljande led, som den granskade organisationen enligt avtalet med Sida förmedlar bidrag till. [Vid revision av bidragsförmedlande organisation]
- väsentliga iakttagelser inom den Sidastödda verksamheten som revisorn bör rapportera till organisationens styrelse enligt FARs rekommendation ”Revisionsprocessen”.

Granskningens omfattning

Förutom den granskning som revisorn utför enligt god revisionssed skall revisorn särskilt granska att

1. organisationen har tecknat avtal med de organisationer den förmedlar sidamedel till
2. eventuell egeninsats redovisas i enlighet med avtal med Sida
3. sidamedel hålls avskilda på separat bankkonto
4. den ekonomiska rapporteringen skett mot av Sida godkänd budget och innehåller förklaringar till eventuella avvikelser
5. organisationen har följt Sidas bestämmelser vid upphandling.

Revisionsinstruktion 2

Denna revisionsinstruktion avser granskning av avtalsenliga rapporter från enskilda organisationer som med Sida tecknat annat avtal om bidrag än rambidrag och där bidraget enligt avtal understiger 200 000 kronor.

Revisorns rapportering

Revisorn skall efter avslutad granskning till den reviderade organisationen avge ett revisionsintyg avseende organisationens rapport. Ett revisionsintyg utan avvikelse skall ha nedanstående ordalydelse.

Jag (vi) har granskat rapport för år som avlämnats
av organisationen enligt avtal med Sida daterat
Jag (vi) föreslår att Sida godkänner rapporten.

Upphandlingbestämmelser för enskilda organisationer

1. Bärande principer för upphandling där Sida-medel ingår

All biståndsverksamhet skall präglas av ett effektivt resursutnyttjande, befrämjande av god administration och transparens i medelshanteringen samt motverkande av korruption. Ett sätt att uppnå detta är att göra kostnadseffektiva upphandlingar. För Sidas egna upphandlingar gäller Lagen om Offentlig Upphandling (LOU). Densamma gäller även i de fall andra aktörer genomför verksamhet på direkt uppdrag av Sida.

För Sidas bidragsgivning till enskilda organisationer är LOU inte tillämplig. Däremot har den enskilda organisationen alltid ett ansvar för de upphandlingar som de eller deras partners genomför med Sida-medel. Grundprincipen är att samtidigt som hänsyn måste tas till att upphandlingen skall bli så ekonomisk och ändamålsenlig som möjligt för organisationen och för den som skall ta emot varan eller tjänsten, skall all bidragsfinansierad upphandling präglas av affärsmässighet, konkurrens och objektivitet.

Det innebär att enskilda organisationer som upphandlar varor och tjänster med bidrag från Sida skall bedriva upphandlingen på ett *affärsmässigt* sätt. *Konkurrensmöjligheter* skall sökas och utnyttjas. Anbud och anbudsgivare skall behandlas *objektivt* så att konkurrens på lika villkor uppnås.

Om den svenska organisationen regelbundet ålägger partner i samarbetslandet att genomföra större upphandlingar, skall detta regleras i avtal i samtliga led.

2. Grundregler

Gränsen för direktupphandling är densamma som när Sida upphandlar:

- a) Upphandling skall ske i konkurrens för alla *tjänsteupphandlingar* överstigande åtta prisbasbelopp¹ såvida inte annat överenskommits med Sida.

¹ Prisbasbeloppet fastställs för ett år i taget av regeringen. Det bestäms utifrån konsumentprisindex. Prisbasbeloppet är utgångspunkt för indexreglerade förmåner.

Därutöver skall skriftlig prisjämförelse göras vid alla upphandlingar överstigande 50 000 SEK.

- b) Upphandling skall ske i konkurrens för alla *varu*upphandlingar överstigande två prisbasbelopp såvida inte annat överenskommits med Sida.

För information om aktuella prisbasbelopp hänvisas till riksskatteverkets hemsida www.rsv.se

3. Regler avseende anbudsförfrågan, anbudsutvärdering och beslut vid upphandling enligt punkt a och b ovan.

- Fullständigt och tydligt anbudsunderlag i form av tekniska specifikationer/uppdragsbeskrivning och kommersiella villkor skall ingå i anbudsförfrågan. Det är viktigt att specifikationerna är neutrala och om hänvisning till visst märke måste göras, skall ”eller likvärdig” läggas till.
- Vid anbudsutvärderingen får hänsyn endast tas till sådana kriterier som angivits i förfrågan. Det anbud skall antas som anses förmånligast vid beaktande av samtliga dessa kriterier.
- Anbud får inte infordras enbart av jämförelseskäl. Den som inbjuds lämna anbud skall också kunna räkna med att verkligen komma ifråga som leverantör.
- Anbudsförfrågan skall skickas till åtminstone tre parter, eller annonseras.
- Anbudsgivarkretsens sammanställning bör ej ständigt vara densamma utan varieras från tid till annan.
- Vid upphandling av livsmedel skall i anbudsförfrågan anges att anbudsgivaren skall redovisa hur stor del av priset som avser exportbidrag eller andra liknande bidrag.
- I all anbudsupphandling skall antagande av anbud jämte skälen härför framgå av ett särskilt upprättat upphandlingsbeslut, som skall vara underskrivet av ansvarig person.
- Den anbudsgivare vars anbud antagits skall underrättas skriftligt snarast möjligt, dock senast inom den tid under vilket anbudet är bindande för anbudsgivaren. De anbudsgivare som inte fått sina anbud antagna, skall så snart som möjligt underrättas härom.

Det kan anses rimligt att kraven måste anpassas till de förhållanden som råder lokalt samt lokal lagstiftning på området. Här gäller dock alltid att upphandlingen skall ske under affärsmässiga former.

4. Undantag

Undantagsvis kan det finnas skäl då den svenska organisationen ser sig tvingad att göra avsteg från reglerna för konkurrensupphandling. I sådana fall gäller dokumentationsprincipen, d.v.s att avstegen skall motiveras och dokumenteras. Denna dokumentation skall stå i rimlig proportion mot det belopp som avses. Sida skall när så bedöms påkallat kunna ta del av dokumentationen.

Exempel på generella undantag

- Undantag kan medges i de fall den svenska organisationens andel av den totala insatsbudgeten är ringa och ej är tydligt urskiljbar.
- Svensk enskild organisation som verkar via internationell allians eller nätverk som i sin tur har dokumenterade upphandlingsregler kan välja att följa de regler denna part satt upp. Detta skall regleras genom avtal mellan organisationen och berörd part eller i av organisationen dokumenterat förhållningssätt till upphandling.

Detsamma gäller även samarbete med EU.

Exempel på undantag från konkurrensupphandling

- Vid akut katastrofinsats då en eventuell merkostnad får vägas mot att varan finns tillgänglig för omedelbar leverans i verksamhetslandet eller regionen kan undantag från reglerna om konkurrensupphandling medges.

Exempel på undantag från affärsmässighet

- Inskränkningar i affärsmässigheten kan vara motiverat med anledning av deltagande i handelsblockad som rekommenderats av FN.
- Ett annat skäl för att inte acceptera ett lägsta godtagbara anbud kan vara om anbudsgivaren brutit mot god handelssed och ett anlitande av denne skulle skada organisationens förhållande till sina medlemmar och bidragsgivare.

5. Miljö- och rättighetsaspekter i upphandlingen

Organisationen skall tillse att upphandlingar som företas eller finansieras av Sida svarar mot kraven på en miljömässigt hållbar utveckling samt beaktar de grundläggande mänskliga rättigheterna såsom de kommit till uttryck i ILOs kärnkonventioner.²

6. Dokumentation och arkivering

Alla för upphandlingen relevanta dokument skall sparas av den enskilda organisationen och arkiveras i tio år från den dag då slutredovisning lämnas till Sida. Till de relevanta dokumenten hör framförallt anbudsinfordran, anbud, anbudsvärderingsprotokoll samt beslut. Hit hör även den argumentation och beslut som ligger till grund för avsteg i enlighet med stycke 4 ovan.

7. Sidas revision och granskning; krav på dokumentation

I Sidas skyldigheter ingår bl a att följa upp och granska upphandling för biståndszändamål som finansierats genom Sidas anslag. Sådan upphandlingsverksamhet måste därför vara systematiskt och väl dokumenterad. Sida har rätt att få del av samtliga handlingar rörande sådan upphandlingsverksamhet.

² Konventionerna om förenings- och organisationsfrihet (nr 87 och 98) Konventionerna om förbud mot tvångsarbete (nr 29 och 105) Konventionerna om förbud mot barnarbete (nr 138 och 182) Konventionerna om förbud mot diskriminering (nr 100 och 111)

Att halvera fattigdomen i världen till år 2015 är vår tids största utmaning. Det kräver samarbete och uthållighet. Samarbetsländerna ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besöksadress: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, info@sida.se